

**UCHWAŁA NR XXII/178/26
RADY GMINY SKÓRZEC**

z dnia 11 marca 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej pomników przyrody

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436) w związku z art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) po rozpatrzeniu petycji uchwała się co następuje:

§ 1. 1. Postanawia się nie uwzględnąć petycji dotyczącej pomników przyrody.

2. Uzasadnienie sposobu rozpatrzenia petycji, o której mowa w ust. 1, stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Upoważnia się Przewodniczącego Rady Gminy Skórzec do zawiadomienia wnoszącego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Skórzec

Artur Jastrzębski-Pypowski

Uzasadnienie

do uchwały nr XXII/178/26 Rady Gminy Skórzec z dnia 11 marca 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej pomników przyrody

Dnia 19 stycznia 2026 r. do Rady Gminy Skórzec wpłynęła petycja z dnia 17 stycznia 2026 r. wniesiona przez osobę fizyczną w sprawie:

1) zmiany, aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania pomników przyrody, tj. utworzenia uchwał lub uchwały rady gminy w sprawie pomników przyrody lub w sprawie aktualizacji danych pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Skórzec w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór oraz wyeliminowania niejasności w zakresie ilości pomników na terenie gminy,

2) wprowadzenia do programu środowiska bardziej szczegółowych zapisów dotyczących wizytowania każdego pomnika przyrody raz na rok lub raz na dwa lata i sprawdzania podczas takiego przeglądu w terenie: kompletności i widoczności oznakowania, ogólnego wizualnego stanu zdrowia, przestrzegania zakazów (np. porządku, niszczenia, zaśmiecania itp.) i ewentualnej potrzeby działań ochronnych i zapobiegawczych, zapisywania powyższych danych, przekazywania wójtowi i radzie gminy jako dowodów w celu zapewnienia prawidłowej ochrony pomników przyrody i prawidłowej realizacji programu ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz § 84 uchwały Nr XLVI/324/18 Rady Gminy w Skórcu z dnia 11 października 2018 r. w sprawie przyjęcia statutu Gminy Skórzec rozpatrywaniem petycji zajmuje się Komisja Skarg, Wniosków i Petycji. Przewodniczący Rady Gminy Skórzec przekazał petycję Przewodniczącemu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w celu opracowania przez komisję stanowiska w sprawie.

Na posiedzeniu w dniu 12 lutego 2026 r. członkowie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji zapoznali się z treścią petycji i uznali, że pismo spełnia wymogi formalne, bowiem zostało wniesione w interesie publicznym, sporządzone w języku polskim i podpisane wraz ze wskazaniem adresu. Następnie Komisja przeprowadziła analizę treści petycji i uznała, że spełnia wymogi ustawowe.

Stosownie do art. 2 ust. 3 ustawy z 11 lipca 2014 r. o petycjach, przedmiotem petycji może być bowiem żądanie, w szczególności podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji. Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone na rzecz innych podmiotów, a rozstrzyganie w tych sprawach, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej, należy do gminy. Katalog zadań własnych gminy obejmujących zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty obejmuje wskazane w art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym sprawy ochrony środowiska i przyrody. Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody ustanowienie pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy, która określa nazwę danego obiektu lub obszaru, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części. Pomniki przyrody jako jedna z form ochrony przyrody podlegają ochronie prawnej, którą powinna zapewnić gmina, sporządzając, stosownie do art. 4 i art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, m.in. raporty z realizacji programu ochrony środowiska. Powyższe przepisy dotyczą zatem inicjatywy, o wykonanie której apeluje się w petycji.

Odnosząc się do postulatu dotyczącego aktualizacji lokalnych aktów prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania pomników przyrody na terenie gminy Skórzec, na podstawie zebranych informacji Komisja stwierdziła, że zgodnie z art. 153 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, formy ochrony przyrody, w tym m.in. pomniki przyrody utworzone lub wprowadzone przed dniem wejścia w życie ustawy stają się formami ochrony przyrody w rozumieniu niniejszej ustawy. Na mocy rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego z dnia 2 marca 2009 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu siedleckiego (Dz. Urz. Woj. Maz. nr 36, poz. 864), na terenie gminy Skórzec utworzone zostały jedynie 2 pomniki przyrody w Grali: grupa drzew jesion wyniosły (2 szt.) i pojedyncze drzewo jesion wyniosły. Powyższy akt określa nazwy, lokalizację i formy ochrony. Rejestr pomników przyrody znajdujących się na

terenie gminy Skórzec został utworzony zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi na dzień jego utworzenia.

W obecnym stanie prawnym, stosownie do art. 44 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zarówno ustanowienie pomnika przyrody, jak i jego zniesienie następuje w drodze uchwały rady gminy. Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie upoważnień zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc dotychczasowe akty prawa miejscowego.

Gmina Skórzec, w przypadku zaistnienia takiej potrzeby, podejmuje na bieżąco uchwały w sprawie ustanowienia bądź zniesienia pomnika przyrody. Wniesienie petycji zbiegło się w czasie z taką inicjatywą uchwałodawczą: w sprawie ustanowienia pomnikiem przyrody pojedynczego drzewa gatunek dęb szypułkowy o obwodzie pnia 470 cm, mierzonego na wysokości 130 cm i wysokości 2 500 cm oraz wieku około 500 lat, rosnącego w Dąbrówce – Wyłazach i w sprawie zniesienia jednego pomnika przyrody stanowiącego pojedyncze drzewo z gatunku jesion wyniosły o obwodzie pnia 390 cm, mierzonego na wysokości 130 cm i wysokości 30 m, rosnącego w miejscowości Grala – Dąbrowizna, które zostało całkowicie zniszczone w trakcie wichury i utraciło wartości przyrodnicze i krajobrazowe. Obie uchwały zostały poddane pod głosowanie na najbliższej sesji Rady Gminy. Co do drugiego pomnika przyrody, ustanowionego w 2009 r. - grupy drzew jesion wyniosły, które zostały niemal całkowicie uszkodzone podczas burzy i jako pozostałe suche fragmenty również straciły wartości przyrodnicze i krajobrazowe, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie Wydział Spraw Terenowych w Siedlcach odmówił uzgodnienia zniesienia pomnika przyrody, zaznaczając, że ma się dokonać całkowity naturalny rozpad.

W związku z powyższym i podejmowanymi na bieżąco przez Wójta i Radę Gminy Skórzec działaniami w sprawie pomników przyrody nie ma potrzeby aktualizacji aktów prawnych na podstawie, których pomniki przyrody zostały ustanowione a co za tym idzie nie ma podstaw do uwzględnienia petycji w tym zakresie.

Odnosząc się do drugiego wniosku wnoszącego petycję - wprowadzenia do programu środowiska bardziej szczegółowych zapisów dotyczących wizytowania pomników przyrody raz na rok lub raz na dwa lata i sprawdzania podczas takiego przeglądu w terenie kompletności ich oznakowania, oceny zdrowotności i stanu otoczenia oraz przedstawiania informacji wójtowi i radzie gminy, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji również postanowiła nie uwzględnić petycji w tym zakresie, bowiem z powszechnie obowiązujących przepisów prawa nie wynika taki obowiązek ani obowiązek raportowania organowi stanowiącemu informacji o stanie pomników przyrody.

Dodatkowo trzeba wskazać, że Program Ochrony Środowiska realizowany był na podstawie uchwały Rady Gminy Skórzec nr III/15/18 z dnia 3 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Skórzec na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025. Obecnie Gmina Skórzec jest w trakcie opracowywania nowego programu.

Należy także podkreślić, że Wójt Gminy Skórzec wykonuje stały nadzór nad pomnikami przyrody na terenie gminy Skórzec oraz realizuje na bieżąco kontrole utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Skórzec, w tym wokół pomników przyrody.

Po rozpatrzeniu petycji Komisja uznała, że nie zasługuje ona na uwzględnienie i zarekomendowała Radzie Gminy podjęcie uchwały nieuwzględniającej petycję dotyczącą pomników przyrody.

Rada Gminy Skórzec na posiedzeniu wspólnym komisji w dniu 9 marca 2026 r. zapoznała się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, że petycja nie zasługuje na uwzględnienie.

Projekt uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej pomników przyrody został skierowany do głosowania na sesji Rady Gminy Skórzec 11 marca 2026 r.

Niniejsza uchwała wraz z jej uzasadnieniem stanowią zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji w rozumieniu art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach i zostanie ona doręczona podmiotowi wnoszącemu petycję.

Jednocześnie informuje się, że zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi. Stosownie natomiast do art. 238 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 15 ustawy o petycjach rada gminy może pozostawić bez rozpatrzenia petycję złożoną w sprawie, która była przedmiotem petycji już rozpatrzonej przez ten podmiot, jeżeli w petycji

nie powołano się na nowe fakty lub dowody nieznane podmiotowi właściwemu do rozpatrzenia petycji, niezwłocznie informując podmiot wnoszący petycję o pozostawieniu petycji bez rozpatrzenia i poprzednim sposobie załatwienia petycji.

Przewodniczący Rady Gminy Skórzec

Artur Jastrzębski-Pypowski